

T M, k chuy n bu n vui Olympic

Tác Giả: Bui Văn Phú

Thứ Bảy, 04 Tháng 10 Năm 2008 08:04

Th Sáu 08.08.08 là th i đi m đang trong kì ngh hè M, tôi đi ch i, ghé Oakland ăn ph .

Thành ph v i non n a tri u c dân này, đa ph n là ng i da m u, đông nh t là da đen, trong quá kh đã k t nghĩa v i nh ng thành ph c a nhi u qu c gia trên kh p m i châu l c, t Cuba, Jamaica, Trung Qu c đ n Nga Sô, Nh t B n, Ghana. Năm 2005 Oakland đã ch n ph c ng Đà N ng c a Vi t Nam làm ch em. M t ph n t th k tr c, khi ph T u San Francisco không còn đ t, ng i Hoa đ v đây, cùng v i làn sóng ng i Vi t t n n đ n đ nh c , đã g y đ ng nên nh ng ph Á đông downtown và m n đông thành ph . T đó con đ ng huy t m ch E.14th đã đ c đ i tên thành International Blvd là khu th ng m i c a nhi u s c dân sinh s ng đây.

N u hôm đó có là th Sáu 13, m t ngày có nh ng ng i M tin là xui, thì v i tôi s v i c cũng th thôi. Vui ch i ngày hè cho th giãn ch ch ng nghĩ đ n chuy n hên xui. Tôi không tin vào chuy n t vi, t ng s , ngày lành tháng t t nh nhi u ng i Á đông, hay nh c u Đ nh t Phu nhân Hoa K , bà Nancy Reagan, ng i th ng đi coi bói, ch n ngày gi cho nhi u chuy n công du, nhi u cu c g p cao c p c a T ng th ng Ronald Reagan.

M i s đ u do Th ng đ an bài c . M tôi th ng b o v y.

1. Nh ng con s 8

Ngày gi đã đ c ch n đ khai m c Olympic B c Kinh ch c ph i là con s s đ em l i may m n và s phát đ t cho Trung Qu c, theo ni m tin truy n th ng c a ng i Hoa.

Nh ng t đ u năm nay, khi Đ u c Th v n đi qua nh ng thành ph l n nh London, Paris và San Francisco đã g p làn sóng bi u tình ch ng Trung Qu c. Hôm đ u c đ n San Francisco, c r ng kh u hi u đã đ c gi ng cao trong đoàn bi u tình nhi u ch c nghìn ng i: “Free Tibet”, “Save Darfur”, “Hands off Myanmar”. Bi u t ng c a nh ng con s 8 đã bi n thành hình nh nh ng chi c công đ công an Trung Qu c b t giam nh ng ng i b t đ ng chính ki n.

Nghe nhi u v s ki n Trung Qu c ch n nh ng con s 8 nên m y tu n tr c ghé nhà bà ngo i c a các cháu, tôi đã tìm l ch Á đông xem ngày khai m c Th v n h i có gì đ c bi t.

08.08.2008 là ngày Canh Thìn, t c ngày 8 tháng B y năm M u Tý. Gi t t là các gi Thìn, T , Thân, D u. Nê: khai tr ng, v nhà m i, c u tài, c u phúc, c i h i. C : ki n cáo, giao tài v t, mai táng, xây m .

Ăn phở xong tôi đi dạo downtown Oakland, nơi góc phố Tàu có những tên đường đường phố cổ điển của Việt Nam cùng tiếng Anh, tiếng Hoa và vài tiếng khác, trong những ngôi nhà được xây dựng thành phố mới đây, lòng đường dành cho khách đi bộ đã được lát hoa văn của Trung Hoa màu đỏ vàng. Ở góc đường số 8 và Webster, nơi tháng Mười năm trước có cầu, có biển quảng cáo giăng ngang những quảng cáo khánh, Trung Quốc 1.10 treo trên cầu, rồi đến Đài Loan 10.10. Ghế mua của tôi mua cách xa là 880 nghìn vào 80, mua một tấm vé số của Big Spin và một vé Mega Millions. Chơi ngay. Chơi trúng. Nhờ có trăm nghìn đã thổi thổi vào. Xem ra tấm vé số của tôi đã có nhiều liên hệ với số 8, những chiếc áo hên chẳng? Thôi thì chơi chơi Mega Millions số xố chi tiêu này.

2. Thông tin về Olympic

Trên đường lái xe về nhà, nghe tin được các đài phát thanh được đưa tin Olympic XXIX đã khai mạc một cách hoành tráng, ngoạn mục, chan hoà nét văn hoá của một đất nước với hơn 5 nghìn năm lịch sử.

Phản ứng của những người liên quan đến Olympic là buổi lễ thể thao kỳ Myanmar trước Tòa Thị chính Berkeley vào đúng 8 giờ 8 phút sáng nay, một nghi thức bày tỏ sự phản đối Trung Quốc trong hội đồng chính quyền quân phiệt Myanmar đàn áp những người dân chúng.

Sáng hôm nay qua San Francisco có biển tình lên án Trung Quốc vì phạm nhân quyên, đàn áp dân Tibet. Đoàn biểu tình khởi hành từ Tòa Thị chính rồi kéo đến Tòa Ng Lãn số quán Trung Quốc, ở đó có sự kiện biểu tình dùng dây leo lên nóc tòa nhà và một nhân viên lãnh sự quán đã cắt dây, người biểu tình rút xuống lan can tầng hai, may mắn bị thương và bị cảnh sát bắt. Ngày hôm sau hai người đã leo lên nóc nhà bị buộc tội xâm nhập các sự kiện giao tiếp ngoài và chơi ngày ra tòa.

Mấy hôm trước xem tin tức truyền hình, có một số vận động viên đến sân bay Bắc Kinh mà mang khăn trang, như thi kỳ bệnh SARS lan tràn châu Á cách đây mấy năm. Đây có phải là việc phòng tránh ô nhiễm hay là một biểu hiện phản đối sự thiêu hủy do phát biểu Trung Quốc? Trong khi đó vận động viên Hoa Kỳ Joey Cheek, huy chương vàng môn trượt băng, vừa bị chính quyền Trung Quốc rút hộ chiếu vì những hoạt động của Team Darfur do anh sáng lập, với mục đích lên tiếng yêu cầu Trung Quốc dùng sức mạnh quân sự, can thiệp giúp đỡ một thảm nạn đã giết chết hàng trăm nghìn người ở vùng đất châu Phi này.

Thông tin mấy ngày qua cũng đưa tin đoàn thể thao Hoa Kỳ đã bắt đầu những cuộc họp cho buổi diễn hành khai mạc sẽ là một vận động viên da đen, Lopez Lomong, 23 tuổi, trước đây là một trong những đứa trẻ mồ côi danh "Lost Boys" đã được cứu sống từ những cuộc thảm sát ở Sudan và nay là vận động viên môn chèo thuyền 1.500 mét. Sự kiện của vận động viên Hoa Kỳ là một thông điệp chính thức gửi cho Trung Quốc. Trong khi đó Diêu Minh (Yao Ming), cao 2 mét 29 phân, sau nhiều năm được quân cho đội bóng rổ Rockets ở bang Texas, lại trở về quê hương cho đoàn thể thao của quê hương.

Đài đưa những thông tin về những hình thức là trong số 600 vận động viên Mỹ đi đến Olympic, có 100 người từ vùng Vịnh San Francisco. Họ cũng là học sinh trong vùng hay sinh viên từ hai trường đại học danh tiếng Stanford và U.C. Berkeley và có nhiều hy vọng được huy chương.

trong các môn ch i, nh b i i v i Natalie Coughlin và Ben Wildman-Tobriner, đánh ki m v i Gerek Mainhardt, bóng chuy n trên cát v i Kerri Walsh và Nicole Branagh. Năm nay trong đoàn Hoa K có Howard Bach, g c Vi t-Hoa, trong đ i c u lông đã m t th i s ng San Francisco, nay là c dân Qu n Cam.

3. L khai m c

Kênh NBC-3 là h th ng truy n thông Hoa K đã tr 894 tri u M kim đ đ c đ c quy n phát hình Olympic XXIX t khai m c đ n k t thúc. Trung Qu c, n c th ba Đông Á - sau Nh t (1964) và Nam Hàn (1988) - đã chi ra trên 40 t M kim đ xây d ng c u trúc chu n b cho Th v n h i, t sân bay, c u đ ng, các v n đ ng tr ng đ n trung tâm thông tin qu c t , h th ng xe đ i n. Th t là m t s ti n đ u t kh ng l .

Ch ng trình b t đ u lúc 7 gi 30 chi u, ôn i l ch s quan h M - Trung v i nh ng tr n bóng bàn giao h u đ n đ n chuy n đi Hoa l c l ch s c a T ng th ng Richard Nixon năm 1972, m đ u cho k nguyên giao th ng hai n c. R i s ki n b y năm tr c đây y ban Th v n quy t đ nh ch n B c Kinh cho Olympic 2008 đ thành ph này ngày nay có m t b m t đ i m i v i c u đ ng, sân bay, h th ng xe đ i n, c s th thao hi n đ i nh t.

S thi u v ng t do thông tin đ c nh c đ n qua chuy n r c Đu c Th v n vòng quanh th gi i b bi u tình ph n đ i i nhi u n i nh ng truy n thông Trung Qu c im l ng.

Ng i đ n ch ng trình c a NBC là Matt Lauer nh n m nh đ n kh u hi u trong các cu c thi đua th thao: "It's not the triumph, but the struggle" - Đó không ph i là vinh quang, mà là nh ng ph n đ u. M t l i nh n nh không ch cho các v n đ ng viên tham d mà còn dành cho đ t n c Trung Qu c đ ng đ i.

Ít phút sau Ch t ch Trung Qu c H C m Đào và Ch t ch y ban Qu c t Th v n Jacques Rogge b c 8 b c đ vào v trí trên khán đài. Trên góc màn hình có ch "LIVE", nghĩa là tr c tuy n, nh ng th c không ph i v y cho nh ng ng i có hi u bi t v đi lí th gi i. S ki n trên màn hình đã di n ra cách đây 15 gi đ ng h r i. Dù chi u l i, bu i l cũng đã đ c khai m c đúng 8 gi 8 phút gi California, v i nghi th c chào qu c kì Trung Qu c đ c ti n hành b i 8 ng i lính.

Phô di n văn hoá Trung Qu c là nét chính c a l khai m c. V i tôi văn hoá c c a ng i Hoa không m y h p đ n, nh ng đ o di n Tr ng Ngh M u, qua nhi u b phim tuy t v i chi u Hoa K vào nh ng năm đ u th p niên 1990, đã cho tôi nhi u c m h ng đ tìm hi u l ch s c n đ i Trung Qu c qua nh ng câu chuy n đã đ c đ a lên màn nh, v i tài di n xu t c a C ng L i: Cao l ng đ (Red Sorghum), Cúc Đ u (Ju Dou), Đèn l ng đ treo cao (Raise the Red Lantern), Ph i s ng (To Live) và đ c bi t là Thu Cúc đi ki n (Story of Qiu Ju), là câu chuy n v m t ph n dân oan đã không qu n ng i khó khăn, quy t đi khi u ki n t làng xã, lên đ n huy n, t nh đ đòi cho đ c công lí. Nh ng câu chuy n nh th nay đang x y ra i nhi u n i trên đ t n c Vi t Nam.

Sàn sân v n đ ng qu c gia T Chim, tr giá 420 tri u M kim, m i hoàn thành đã đ c đ o

đi n h Tr ng bi n thành nh ng cu n s xanh dài nh 5 nghìn năm c a đ t n c v i 1 t 300 tri u dân này. Trên sàn sân kh u, con s 2.008 đi n viên c a t ng màn trình đi n khác nhau, bi u t ng c a nh ng kho nh kh c l ch s Trung Hoa v i phát minh v gi y, thu c pháo, la bàn. T th i Kh ng T làm th y đ n nh ng phi hành gia bay lên không gian. T nh ng b c tranh th y m c êm đ m, ti ng tr ng c c a nghìn năm x a, đ n b u tr i m vang ti ng pháo hoa n sáng r c s c m u. Nh ng trò ch i kĩ thu t đ c s đ ng m c đ hi n đ i nh t, xoay quanh tinh th n “Hài hoà” và tri t lí “T h i giai huynh đ ” c a Đ c Kh ng T là đ u nh n, là quy t tâm và là câu tr l i c a Trung Qu c v i th gi i.

Khi Lí Ninh (Li Ning), ng i sau cùng trong s 8 v n đ ng viên chuy n l a th v n, ch y m t vòng đ a c u, t ng tr ng cho cu c r c Đu c Th v n dài h n 18 nghìn đ m đ ng qua các thành ph l n c a th gi i. Nh ng Trung Qu c đã che gi u t t c nh ng ph n đ i mà Đu c Th v n B c Kinh đã g p. Cũng nh chính quy n c a đ t n c này ch a bao gi nh n có bi n c Thiên An Môn vào năm 1989.

Tham d l khai m c có nhi u lãnh đ o qu c gia nh Nga Xô, Nh t B n, Pháp, Nam Hàn, Hoa K . T ng th ng M và phu nhân đã có m t. Tr c khi đ n B c Kinh và trong th i gian b n ngày ó, T ng th ng George W. Bush đ t v n đ nhân quy n v i lãnh đ o Trung Qu c và tái xác đ nh đi u đó nhi u l n. Nh ng ông v n tin vào hi u qu c a chính sách “engagement” h n là l n ti ng ch trích, tr ng ph t gây cách bi t gi a hai qu c gia.

Đã có nh ng yêu c u lãnh đ o M không nên d l khai m c, nh ng T ng th ng Bush nói ông quy t đ nh tham d đ t lòng kính tr ng đ i v i nhân dân Trung Qu c. Ông bà Bush không đi m t mình mà còn kéo theo c gia đình g m con gái, anh ch em và thân ph là c u T ng th ng George H. W. Bush cùng đi. S ki n này ch ng t Hoa K luôn luôn mu n có quan h t t đ p v i Trung Qu c. Ngay c th i Bush cha làm t ng th ng, khi có cu c th m sát Thiên An Môn năm 1989, ch hai tu n sau ông đã bí m t g i C v n An ninh Qu c gia Brent Scowcroft đ n B c Kinh đ b o đ m quan h v i Trung Qu c ti p t c đ c phát tri n, dù bi n c ó đã làm căng th ng quan h gi a hai n c.

Sau ph n trình đi n văn hoá, khi đoàn l c sĩ c a 204 qu c gia và các vùng lãnh th ti n vào sân v n đ ng, th t là khó bi t đoàn nào s vào tr c, vào sau vì cách x p th t c a ng i Hoa hoàn toàn khác v i th t ABC. Hy L p đi đ u và Trung Qu c, qu c gia ch nhà, đi sau cùng là qui đ nh đã có t lâu. Còn l i 202 đoàn không đi theo tên qu c gia mà theo th t s nét bút tên qu c gia đó vi t theo ti ng Hoa. Vì th ng i x ng tên v a gi i thi u đoàn Virgin Island xong, đ n đoàn America Samoa, r i đ n Zimbabwe. Vi t Nam l i đi tr c Botswana.

Khi đ n đoàn Vi t Nam v i 21 v n đ ng viên, Matt Lauer có đ a ra l i bình lu n đ i ý nh sau: m t qu c gia đã chi m đ c 150 huy ch ng trong các kì thi toán qu c t , m i thanh niên Vi t đ u thu c lòng đ nh lí Pythagoras. Nh ng h không giành đ c huy ch ng nào trong Th v n h i l n tr c.

Xem l c sĩ đi n hành là m t bài h c v l ch s và th i trang qu c gia. M y ai bi t C ng hoà Nauru là m t n c ch có 14 nghìn dân và m t đi n tích 8 đ m vuông. Đoàn Đai Loan tham d , nh ng không đ c mang c Trung Hoa Dân qu c. Hy v ng th ng nh t bán đ o Tri u Tiên nh m đi vì Nam và B c Tri u Tiên năm nay không còn đi n hành chung nh trong nh ng Th

vòng n hời trể c mà tách ra hai đoàn. So sánh nhng số c m u c a trang ph c thì nhng n c châu Phi, nh đoàn Cameroun có trang ph c truy n th ng l y nh t. Đoàn Hungari m c áo qu n tr ng đi m đ y hoa đ . G n 600 l c sĩ M m c đ ng ph c xanh bi n và tr ng, toàn hàng hi u Ralph Lauren. Đông nh t là đoàn Trung Qu c v i 638 v n đ ng viên. Ít nh t là Đông Timor và vài n c châu Phi, ch v n v n có 2.

So sánh v i nhng l khai m c Olympic ở Hoa K , Úc, Hy Lạp thì số đ ng b là tính ch t Trung Qu c, hay nói chung là c a nhng dân t c Á đông, nh hôm nay hay trong phô di n văn hoá Hàn Qu c t i Olympic Seoul 1988. Số nh p nhàng, nh t c nh t đ ng c a vài nghìn, có khi c ch c nghìn di n viên m t lúc nói lên tính đ ng nh t, ch không đa đ ng nh trong nét văn hoá ph ng Tây. L khai m c qu th t là m t nét son th m c a Trung Qu c đ ng đ i. Ng i Hoa, b ng tài năng trí óc và con số 15 nghìn di n viên trong đêm khai m c, đã gi i thi u đ t n c c a mình cho 4 t ng i trên th gi i bi t đ n m t cách ngo n m c và hi n đ i nh t, dù ph i t n 300 tri u M kim.

Ch ng trình ch m đ t vào lúc quá n a đêm. Tôi nói v i bà xã r ng n u sáng mai trúng số đ c đ c Mega Millions, v ch ng số bay qua B c Kinh xem l b m c đ th y văn hoá Trung Hoa và văn hoá Anh hoà quy n vào nhau vì Th v n h i 2012 s di n ra ở London, Anh Qu c.

4. Bu n vui sau l khai m c

Sáng th B y có tin gây ch n đ ng. M t c p v ch ng ng i M b t n công khi tham quan m t t đi m du l ch n i ti ng là Tháp Tr ng n m cách sân T Chim không bao xa. Ng i ch ng b đâm ch t, v b th ng n ng, còn k t n công là m t đàn ông ng i Hoa đã nh y tháp t t . Đây là b m v c a m t v n đ ng viên Hoa K .

R i nhng tin v l khai m c chi u trên màn hình có c nh không th c lúc x y ra, nh khi 29 tr m pháo bông tr i dài kh p th đô B c Kinh toé lên b u tr i đánh đ u Olympic XXIX là nhng đ n phim quay tr c. Tin ch n đ ng v s gi t o c a đêm khai m c là v em bé gái áo đ , tóc k t bím tên Lâm Di u Kh (Lin Miaoke) bi u di n “Bài ca đ t M ” là hát nhép. Gi ng hát th c là c a em D ng Bái Nghi (Yang Peiyi). Nhng ch vì em này có tóc búp bê và hàm răng không đ u nên m y ngày tr c đó quan ch c văn hoá Trung Qu c đã ra l nh ph i thay Bái Nghi b ng Di u Kh xinh đ p h n.

Su t tu n qua, bên trong nhng sân thi đ u có khán gi đ n xem. Bên ngoài, nhng t đi m đã đ c nhà n c đ nh ch v i màn hình to, nhng ch ng có m y ng i đ n xem nên nhi u ch màn hình đã đ c g đi. Không bi t 17 tri u c dân th đô cùng v i c ch c tri u ng i đã s ng trôi n i ở đây nhng tháng năm tr c, h làm gì trong hai tu n c a Th v n h i mà ít th y ra đ ng? Xem ra không khí l h i ở B c Kinh mùa Th v n không có mà là n i lo s m t an ninh, lo s bi u tình vì đã vài l n có ng i gi ng bi u ng ng h Tibet gi a lòng B c Kinh và đã b an ninh b t giam ngay.

Sau m t tu n thi đ u, theo số li u c a yahoo.com thì Hoa K đang đ n đ u v i 46 huy ch ng. Trung Qu c theo sau v i 41. Nhng v huy ch ng vàng Trung Qu c đã đ t 26, Hoa K 14. Michael Phelps là siêu sao b i i kì này, đã giành 6 huy ch ng vàng và hy v ng số phá k l c

T M, k chuy n bu n vui Olympic

Tác Giả: Bui Văn Phú

Thứ Bảy, 04 Tháng 10 Năm 2008 08:04

7 huy ch ng vàng Olympic Munich 1972 c a Mark Spitz.

Trung Qu c đang có quy t tâm qua m t M v s huy ch ng đ t đ c t i Olympic năm nay.

Đ i v i ng i Vi t, tin v n đ ng viên Hoàng Anh Tuấn đ t huy ch ng b c môn c t h ng 56 kí đã là m t ni m vui.

5. T ng lai quan h M - Trung

M c phát tri n cao c a Trung Qu c trong h n hai th p niên qua đã là nguyên do khi n cho dân và m t s chính tr gia M quan ng i đ t n c đông dân nh t th gi i này có th qua m t Hoa K v kinh t và c quân s trong th i gian không xa.

Tờ M, kẻ chuyện buồn vui Olympic

Tác Giả: Bùi Văn Phú

Thứ Bảy, 04 Tháng 10 Năm 2008 08:04

Đôi lời mở đầu hàng tờ Trung Quốc đang tràn ngập tờ tờ ng Hoa Kỳ, nhất là quần áo may gia công. (Nh Bùi Văn Phú)

Nhân Thế vận hội đồ c tờ ch c tờ i Bắc Kinh lên đầu tiên, tu n qua trên nh ng nh t báo n Hoa Kỳ đã có nhi u bình luận và tờ ng lai Trung Quốc. John Pomfret, c u tờ ng phòng Bắc Kinh c a nh t báo Washington Post, không nghĩ Trung Quốc sẽ trở thành m t c ng qu c qua m t đ c Hoa Kỳ vì cách quần lí, v i nhi u con số không th c, v i số thi u h t năng l ng, tài nguyên, ngu n n c s ch và v i c ch chính tr hi n hành chính là nh ng mũi c n không cho đ t n c này tiến nhanh.

Khó trở thành đ i th kinh t, nh ng cũng không nên ép đ y Trung Quốc vào th đ i ngh ch v i Hoa Kỳ b ng l n ti ng ch trích, tờ ng ph t vi phạm nhân quyền trong quan h song ph ng. Đó là nh n đ nh c a hai h c gi t Viên Nghiên c u Brookings là Jeffrey A. Bader và Richard C. Bush III. Sau khi phân tích nh ng chính sách c a Hoa Kỳ v i Trung Quốc qua nhi u th i t ng th ng M và h qu c a nó, hai nhà nghiên c u đ ngh ng viên T ng th ng Barack Obama và John McCain không nên có chính sách lên án Trung Quốc. Trái l i nên k t thân, vì đm Trung Quốc đ n trong tình b n sẽ giúp Hoa Kỳ gi i quy t đ c nhi u xung đ t hi n t i c a th gi i.

Xem ra dân Trung Quốc sẽ còn tiếp t c b chà đ p nhân quyền và ph i lao đ ng, sẽ n xu t hàng đ ph c v dân M dài dài.

(Vi t t vùng V nh San Francisco, 15.8.2008)